

Algunes troballes noves o interessants de Noctuidae a Catalunya (Lepidoptera: Noctuidae)

New or interesting finding of Noctuidae in Catalonia (Lepidoptera: Noctuidae)

Josep J. Pérez De-Gregorio & Martí Rondós i Casas
 Museu de Zoologia. Passeig Picasso s/n; 08003 Barcelona.

Key words: Noctuidae, Lepidoptera, Catalonia, Iberian Peninsula, faunistics

Es donen a conèixer, en la present nota, algunes noves troballes de Noctuidae a Catalunya amb interès biogeogràfic, procedents de les recerques dutes a terme pels autors els darrers anys i de l'estudi de material lliurat per altres lepidopteròlegs o conservat en algunes col·leccions:

Raparna conicephala (Staudinger, 1870) (*barcinonensis* Millière, 1871). Port de la Bonaigua (Vall d'Aran, 31TCH32, 1.900-1.800 m), , 1 ♂, 19-23.VII.2004 (Pérez De-Gregorio & M. Rondós *leg.*, Pérez De-Gregorio *col.*). Aquesta espècie mediterraneo-asiàtica, descrita de Màlaga i Barcelona, i estesa per la Península Ibèrica, les illes Balears (Menorca), el sud-est de França (Aude i Bouches-du Rhône) (Tautel 2001), l'Europa Oriental (Grècia, Bulgària, Rússia) (Karsholt & Razowski 1996), Síria i Egipte, havia estat trobada fins ara a Catalunya a diversos indrets de la meitat sud, tots situats dins de l'estatge mediterrani (entre el nivell del mar i els 700 m), però no se'n coneixia cap troballa als Pirineus i menys dins de l'estatge subalpí. (fig. 1).

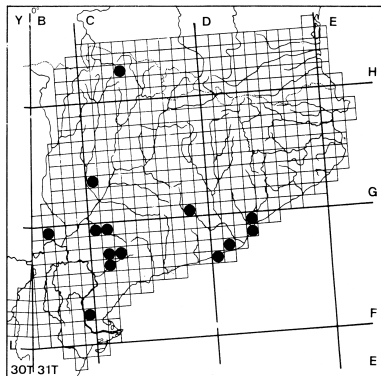


Fig. 1 Localitats catalanes de *Raparna conicephala* (Staudinger, 1870).

Araeopteron ecphaea (Hampson, 1914). Espolla i Rabós (Alt Empordà, 31TEG09, 106 m), 1 ex., 30.V.2003, (M. Riddiford & S. Romero *leg.*); Reserva Natural de Sebes, Flix (Ribera d'Ebre, 31TBF96, 41 m), 5 ex., 28.V.2003, 13.IX.2003, 3.X.2003, (P. J. Jiménez *leg.*, Pérez De-Gregorio *col.*). Aquesta espècie ripícola, que fins no fa gaires anys (Requena 2002) passava desapercebuda i era confosa amb un micro, està sent detectada a nombrosos indrets palustres i humits de Catalunya i la Península Ibèrica.

Nola tutulella Zerny, 1927. La Morera de Montsant (serra del Montsant, Priorat, 31TCF17, 970 m), 2 ex., 19.VII.2004 (F. Vallhonrat *leg.*, Pérez De-Gregorio *col.*). Endemisme ibèric, conegut fins ara a Catalunya dels Ports de Tortosa-Beseit i la comarca de l'Anoia (cf. Pérez De-Gregorio 2001).

Nycteoia degenerana hesperica Dufay, 1958. Selva de Oza, Valle de Hecho (Osca, Pirineu central aragonès, 30TXN83-84, 829 m), 9.VIII.1983, 1 ♀ (J. Rius *leg.*, *col.* Rius, MZB). Nova per a l'Aragó i tercera localitat ibèrica (cf. Pérez De-Gregorio 1999; Uranga 2003).

Agrochola pistacinoides (Aubuisson, 1867) (= *dujardini* Dufay, 1975). Requesens (serra de l'Albera, Alt Empordà, 31TDG99, 500 m), 1 ex 30.IX.2004, (J. Muñoz & M. Rondós *leg.*); Sant Sadurn d'Osormort (Guilleries, 31TDG43-44, 531 m), 3 ex., 11.X.1995, 2.X.2004, (Pérez De-Gregorio *leg. et col.*); riera Major, Viladrau (Guilleries, 31TDG43, 825 m), 2 ex., 3.IX.1987, (J. Rius *leg.*, *col.* Rius, MZB). Distribuïda a Catalunya pel Pirineu, Prepirineu i Sistema Transversal (Guilleries-Montseny). Hi ha una citació de Barcelona (Weiss 1915) que no ha pogut ser confirmada amb troballes recents.

Scotochrosta pulla (Denis & Schiffermüller, 1775). Requesens (serra de l'Albera, Alt Empordà, 31TDG99, 500 m), 4 ex., 8.X.2004, (J. Muñoz & M. Rondós *leg.*).

Cucullia campanulae Freyer, 1831. Taüll (Alta Ribagorça, 31TCH21, 1.700 m), 1 ex., 24-27.VI. 1993, (F. Vallhonrat *leg.*, Pérez De-Gregorio *col.*); port de la Bonaigua (Vall d'Aran, 31TCH32, 1.800 m), 3 ex., 7.VII.1994, (Pérez De-Gregorio & M. Rondós *leg. et col.*); vall de l'Aiguamòg (Vall d'Aran, 31TCH23, 1.800 m), 2 ex., 23.VI.2004, (R. Orozco *leg. et col.*); Montgrony (Ripollès, 31TDG27, 1.350 m), 2 ex., 14.VI.1991, (Pérez De-Gregorio & Josep Muñoz *leg. et col.*).

C. lucifuga (Denis & Schiffermüller, 1775). Port de la Bonaigua (Vall d'Aran, 31TCH32, 1.700-1.800 m), 7.VII.1994, 3 ex., 19-23.VII.2004 (Pérez De-Gregorio & M. Rondós *leg. et col.*); vall de l'Aiguamòg (Vall d'Aran, 31TCH23, 1.600 m), 1 ex., 6.VII.1994, (Pérez De-Gregorio & M. Rondós *leg. et col.*).

C. lactucae (Denis & Schiffermüller, 1775). Coll de la Bena, Gisclareny (Berguedà, 31TCG97, 1.500 m), 30.VI.2000, 1 ex., (Pérez De-Gregorio *leg. et col.*). Aquesta espè-

cie i les dues anteriors es troben localitzades al Pirineu oriental i central de Catalunya, i habiten els mateixos biòtops.

Stilbia andalusiaca (Staudinger, 1891). Coll de les Masies, muntanyes de Prades (31TCF37, 980 m), 11.IX.2002, 2 ex., 17.IX.2004 (Pérez De-Gregorio & M. Rondós *leg. et col.*). Element iberomagribí, conegut fins ara de la Catalunya occidental (cf. Pérez De-Gregorio 2003).

Ipimorpha retusa (Linnaeus, 1761). Isòvol (Baixa Cerdanya, 31TDG09, 1.050 m), 1 ex., 22.VIII.1991 (J. Rius *leg., col.* Rius, MZB); Martinet (Baixa Cerdanya, 31TCG99, 980 m), 1 ex., 13.VIII.2004 (Pérez De-Gregorio & M. Rondós *leg., Pérez De-Gregorio col.*).

Lacanobia blenna (Hübner, 1824). La Ricarda, aiguamolls del delta del Llobregat (Baix Llobregat, 31TDG27, 1 m), sèrie, 11.VI.2004 (Pérez De-Gregorio & M. Rondós *leg. et col.*). La troballa permet confirmar l'antiga citació de Weiss (1915) dels voltants de Barcelona, probablement de l'extinta zona palustre de Can Tunis (cf. Pérez De-Gregorio 1990).

Euxoa powelli persubtilis (Corti, 1929). Cornudella de Montsant (serra del Montsant, Priorat, 31TCF27, 650 m), 12.VIII.2004, 1 ♀ (F. Vallhonrat *leg., Pérez De-Gregorio col.*). Tàxon iberomagribí (atlantomediterrani segons Fibiger (1990)), fins ara sols conegut a Catalunya dels Ports de Tortosa-Beseit (cf. Pérez De-Gregorio 2001).

S'agraeix. als companys Ricard Orozco (Barcelona) i Francesc Vallhonrat (Barcelona) la tramesa i o préstec d'algunes de les espècies esmentades en aquesta nota.

Referències bibliogràfiques

- Fibiger, M. 1990. *Noctuidae Europaeae, vol. 1 (Noctuinae I)*, pàgs. 60-61. Entomological Press, Soro.
- Karsholt, O. & Razowski, J. 1986. The Lepidoptera of Europe. A Distributional Checklist, pàg. 257. Apollo Books, Strenstrup.
- Pérez De-Gregorio, J.J. 1990. Els Macroheteròcers dels aiguamolls de l'Empordà (Lepidoptera: Macroheterocera). *Treb. Soc. Cat. Lep.*, 10(1989): 7-25.
- Pérez De-Gregorio, J.J. 1999. Les *Nycteola* Hübner, 1822, de Catalunya (Lepidoptera: Noctuidae, Sarrothripinae) (III). Confirmació de la presència de *Nycteola degenerana* (Hübner, 1799). *Butll. Soc. Cat. Lep.*, 83: 27-28.
- Pérez De-Gregorio, J.J. 2001. Els Macroheterocera dels Ports de Tortosa i Beseit (Lepidoptera). *Ses. conjunta Ent. ICHN-SCL.*, 11(1999): 7-24.
- Pérez De-Gregorio, J.J. 2003. Contribució al coneixement dels Heterocera de la Catalunya Occidental. I (Lepidoptera). *Ses. conjunta Ent. ICHN-SCL.*, 12(2001): 7- 24.

- Requena, E. 2002. Noves dades sobre *Aeropteron ecphaea* (Hampson, 1914) a Catalunya (Lepidoptera: Noctuidae). *Bull. Soc. Cat. Lep.*, 88: 17-18.
- Tautel, Cl. 2001. Une noctuelle discrète en France rencontrée dans les Corbières: *Raparna conicephala* Staudinger, 1870 (Lepidoptera, Noctuidae). *R.A.R.E.*, 10 (3): 79.
- Uranga, F. 2003. Contribución al conocimiento de los noctuidos de Mutriku (Guipúzcoa) (Lepidoptera: Noctuidae). *Heteropterus Rev. Ent.*, 3: 17-26.
- Weiss, A. 1915. Contribució a la fauna lepidopterològica de Catalunya. *Treb. Inst. Cat. Hist. Nat.*, 1: 77.

Data de recepció: 1 de febrer de 2005

Data d'acceptació: 1 de març de 2005